

สโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
PRINCE OF SONGKHLA UNIVERSITY STUDENT UNION HATYAI

นายปรภากร แก้วบรรจง

A020433

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชา ครุศาสตรบัณฑิต
คณะครุศาสตรบัณฑิต
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2533

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 673
วัน เดือน ปี..... 14 พ.ย. 2534

020A3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่ใช้

วิทยานิพนธ์เรื่อง สโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
นักศึกษา นายปรภากร แก้วบรรจง 320117
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ชัยรัตน์ อิศรัตน์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ได้ตรวจและพิจารณาเห็นชอบแล้ว จึง
ได้อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
ประจำปีการศึกษา 2533

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

โครงการสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่เป็นโครงการซึ่งทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีนโยบายที่จะทำการโยกย้ายที่ทำการองค์การนักศึกษาออกจากบริเวณโรงอาหารและรวมที่ทำการชมรมต่าง ๆ เข้าไว้ในสถานที่เดียวกัน เพื่อความคล่องตัวในด้านการติดต่อประสานงาน ประกอบกับต้องการที่จะให้มีสถานที่ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการเรียนในลักษณะของกิจกรรมสันทนาการและการพักผ่อน อีกทั้งเป็นศูนย์รวมของการให้บริการแก่นักศึกษา ซึ่งในปัจจุบันไม่สามารถให้บริการนักศึกษาได้ทั่วถึงและเพียงพอ อาทิเช่น ร้านสหกรณ์ ธนาคาร เป็นต้น ดังนั้นโครงการสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่จึงเกิดขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของนักศึกษาข้างต้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเมื่อมหาวิทยาลัยขยายตัวเต็ม โครงการได้เป็นอย่างดี

เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์

1. ด้านนโยบาย

เพื่อตอบสนองนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 และนโยบายของมหาวิทยาลัยที่จะจัดให้มีศูนย์รวมของกิจกรรมนักศึกษา ในอันที่จะยกระดับประสิทธิภาพของเยาวชนและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ นอกเหนือไปจากความรู้ที่ได้รับในชั้นเรียน

2. ด้านสังคม

เพื่อให้นักศึกษามีศูนย์กลางการบริหารงานของนักศึกษา สถานที่พักผ่อนและศูนย์รวมของการให้บริการแก่นักศึกษา ในอันที่จะให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อสังคมและหมู่คณะ และยกระดับจิตใจของตนภายในมหาวิทยาลัยก่อนออกสู่สังคมภายนอก

3. ด้านเศรษฐกิจ

เพื่อลดค่าครองชีพของนักศึกษาทั้งในด้านราคาสินค้าและทางด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปใช้บริการภายนอกมหาวิทยาลัย

4. ด้านกายภาพ

เพื่อส่งเสริมสภาพภูมิทัศน์ที่เหมาะสมแก่มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีการใช้งานที่ถูกต้อง สร้างความเข้าใจและรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมในการจัดส่วนของพื้นที่การประกอบกิจกรรมร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

1. ด้านนโยบาย

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์นโยบายการพัฒนาการศึกษาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาและแนวนโยบายของมหาวิทยาลัย ในด้านของกิจกรรมนักศึกษาและส่วนที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านสังคม

เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การบริหารงานของนักศึกษา และจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อความสามัคคีในหมู่คณะ และการช่วยเหลือสังคมส่วนรวม รวมทั้งศึกษากิจกรรมทางด้านสหนาการและความต้องการของนักศึกษา

3. ด้านเศรษฐกิจ

เพื่อศึกษางบประมาณในการจัดกิจกรรมนักศึกษา รวมทั้งค่าครองชีพนักศึกษาและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย

4. ด้านกายภาพ

เพื่อแก้ปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อม ในด้านการใช้อาคารให้ถูกต้องตามหน้าที่ใช้สอย สร้างความสง่างามเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่มหาวิทยาลัย และเพื่อส่งเสริมผังแม่บทของมหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการศึกษา โครงการ

1. ชั้นศึกษาข้อมูล ได้แก่การเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ
2. ชั้นวิเคราะห์ ได้แก่การวิเคราะห์กิจกรรม องค์ประกอบที่ตั้งโครงการ พฤติกรรมผู้ใช้โครงการและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีผลกับโครงการ
3. ชั้นประเมินแนวความคิด ได้แก่การกำหนดองค์ประกอบ พื้นที่ใช้สอย การสร้างแนวทางเลือกที่เหมาะสมกับโครงการ การออกแบบตลอดจนการสร้างแนวความคิดในการออกแบบและแนวทางเลือกที่เหมาะสมกับโครงการ
4. ข้อเสนอแนะและการออกแบบ ได้แก่การจัดผังบริเวณ แนวความคิดในการออกแบบ และรูปแบบอาคารที่เหมาะสม
5. ชั้นนำเสนอข้อมูล ภาคเอกสาร และบทวิเคราะห์แผนภูมิการออกแบบ แบบสถาปัตยกรรมและหุ่นจำลอง

สรุป

จากการศึกษา วิเคราะห์และออกแบบอาคารสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยา เขตหาดใหญ่แล้ว พอสรุปลักษณะทางสถาปัตยกรรม ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาคารมีรูปทรงกลมและอาคารโค้งเพื่อให้เกิดความเป็นศูนย์รวม แสดงความเคลื่อนไหวของพฤติกรรมภายในอาคาร และกลมกลืนกับสภาพอาคารแวดล้อม ตรงส่วนกลางจะเปิดโล่งตลอดเพื่อตั้งธรรมชาติเข้ามาไว้ในอาคาร ซึ่งยังช่วยให้เกิดการประหยัดพลังงานและสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี ตัวอาคารประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ อาคารที่ทำการชมรมเป็นอาคารทรงกลมสูง 4 ชั้น ไม่รวมชั้นดาดฟ้า ประกอบด้วยที่ทำการชมรมทั้งสิ้น 35 ชมรม โดยชั้นล่างเป็นบริเวณสำหรับการพักผ่อน มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 1,925 ตารางเมตร อีกส่วนเป็นบริการและสนับสนุนการเป็นอาคารลักษณะโค้งโอบล้อมอาคารที่ทำการชมรม ประกอบด้วยส่วนบริหาร ส่วนนิติกรรมการส่วนการประชม ส่วนบริการพื้นฐานและส่วนสนับสนุนการ มีพื้นที่ 4,555 ตารางเมตร ซึ่งอาคารทั้งสองส่วนจะมีทางเชื่อมกันถึง 3 จุด เพื่อความสะดวกคล่องตัวในการติดต่อ นอกจากนี้ยังมีส่วนบริเวณสำหรับการพักผ่อนและส่วนที่จอดรถ ซึ่งมีพื้นที่ 4,395 ตารางเมตร เนื่องจากอาคารตั้งอยู่ในบริเวณเชิงลาด จึงทำให้ระดับภายในอาคารจะแปรเปลี่ยนไปตามระดับพื้นที่ภายนอก ซึ่งช่วยเสริมสภาพภูมิทัศน์ให้ดูสง่างามเพิ่มขึ้นอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยดี ทั้งนี้ ก็จากความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบคุณทุกท่านดังรายนามต่อไปนี้

อาจารย์ ชัยรัตน์ อิศรัตน์

คุณสุกรี เมฆกันต์

คุณผงศ์ ศิริปะชะนะ

เจ้าหน้าที่กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เพื่อน ๆ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นอกจากนี้ ในการทำอุปกรณ์ประกอบการบรรยายเสนอผลงาน ก็ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ ซึ่งประกอบด้วย แต่ สุน เบ็นซ์ เข็งยอดและปุก จึงทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสิ้นสมบูรณ์จึงขอขอบคุณมาใน ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายสุดนี้ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้อง ที่ให้การช่วยเหลือทั้งทางด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ปราภาว แก้วบรรจง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญเรื่อง	จ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ท
สารบัญแผนผังประกอบ	ฒ
สารบัญภาพประกอบ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์	5
1.3 ความเป็นมาของปัญหา	3
1.4 แนวทางการแก้ปัญหา	3
1.5 วัตถุประสงค์ของโครงการ	4
1.6 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์	4
1.7 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล	5
1.8 ขอบเขตของการออกแบบ	5
1.9 วิธีดำเนินการทำวิทยานิพนธ์	6
1.9.1 ชั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	6
1.9.2 ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล	6
1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ	7
1.11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์	7
1.12 ข้อตกลงเบื้องต้น	8
1.13 อภิธานศัพท์	8
บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลระดับประเทศ	9
2.1.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านนโยบาย	9
2.1.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านสังคม	11
2.1.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	16
2.1.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
2.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลระดับภาคใต้	24
2.2.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านนโยบาย	24
2.2.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านสังคม	27
2.2.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	30
2.2.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ	32
2.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลของจังหวัดสงขลา	38
2.3.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านนโยบาย	38
2.3.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านสังคม	40
2.3.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	47
2.3.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ	49
2.4 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
2.4.1 ลักษณะของกิจกรรมนักศึกษา โดยทั่วไป	58
2.4.2 สภาพของกิจกรรมนักศึกษา ในปัจจุบัน	60
2.4.3 หลักการออกแบบอาคารสโมสรมหาวิทยาลัย	61
2.5 การศึกษาตัวอย่างอาคารประเภทเดียวกัน	67
2.5.1 อาคารภายในประเทศ	67
2.5.2 อาคารในต่างประเทศ	69
บทที่ 3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลของชุมชน ข้อมูลเชิงสถาบันกิจกรรมและเชิงเทคนิค	
3.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลของอำเภอและเทศบาลเมืองหาดใหญ่	72
3.1.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านนโยบาย	72
3.1.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านสังคม	75
3.1.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	79
3.1.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ	81
3.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่	89
3.2.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านนโยบาย	90
3.2.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านสังคม	91
3.2.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	110
3.2.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ	111
3.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลของที่ตั้งโครงการ	126
3.3.1 หลักการพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ	126
3.3.2 กฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	126

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
3.4 การศึกษาของมูลเชิงสถาปัตยกรรม	128
3.4.1 บทบาทและหน้าที่ของโครงการ	128
3.4.2 การศึกษาการดำเนินงานของโครงการ	129
3.4.2.1 ลักษณะทั่วไปของการบริหารโครงการ	129
3.4.2.2 การศึกษารายละเอียดด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่	134
3.4.3 การศึกษาผู้ใช้โครงการ	141
3.4.3.1 ประเภทของผู้ใช้โครงการ	141
3.4.3.2 พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ	142
3.4.4 การศึกษาองค์ประกอบของโครงการ	143
3.4.4.1 การกำหนดองค์ประกอบของโครงการ	143
3.4.4.2 การศึกษาองค์ประกอบด้านประโยชน์ใช้สอย	145
3.4.4.3 การศึกษาองค์ประกอบด้านพื้นที่ใช้สอย	148
3.5 การศึกษาข้อมูลเชิงเทคนิค	170
3.5.1 ระบบโครงสร้าง	170
3.5.2 ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง	177
3.5.3 ระบบน้ำใช้	182
3.5.4 ระบบระบายน้ำและการกำจัดน้ำเสีย	191
3.5.5 ระบบป้องกันอัคคีภัย	193
3.5.6 ระบบปรับอากาศ	198
3.5.7 ระบบป้องกันน้ำท่วม	202
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 การวิเคราะห์ด้านนโยบาย	205
4.2 การวิเคราะห์ด้านสังคม	206
4.3 การวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ	212
4.4 การวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	213
4.4.1 การพิจารณาเลือกที่ตั้งโครงการ	213
4.4.2 การสำรวจที่ตั้งของโครงการ	216
4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถาปัตยกรรม	219
4.5.1 การวิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของโครงการ	219
4.5.2 การวิเคราะห์การดำเนินงานของโครงการ	220

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงจำนวนประชากรจากแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 1-6	11
ตารางที่ 2	แสดงจำนวนประชากรและอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรในวัยเรียนปี 2530-2534	12
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษา ปี 2529-2530	14
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนหนังสือศาสนาใน ปี 2530	15
ตารางที่ 5	แสดงผลสัมพัทธ์มวลรวมของประเทศจากแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 1-6	16
ตารางที่ 6	แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์กับประชากร ปี 2530	17
ตารางที่ 7	แสดงรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลตามแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 1-6	18
ตารางที่ 8	แสดงร้อยละของงบประมาณการศึกษาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศปี 2525-2530	18
ตารางที่ 9	แสดงร้อยละของการนับถือศาสนาของประชากรในภาคใต้	29
ตารางที่ 10	แสดงผลสัมพัทธ์มวลรวมจังหวัดเปรียบเทียบกับประชากร	31
ตารางที่ 11	แสดงการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเพื่อพัฒนาระดับอุดมศึกษา	32
ตารางที่ 12	แสดงการใช้จ่ายภาคใต้ ปี 2525	36
ตารางที่ 13	แสดงจำนวนราษฎรและจำนวนบ้านในจังหวัดสงขลา ปี 2532	41
ตารางที่ 14	แสดงจำนวนครู นักเรียน ห้องเรียนในจังหวัดสงขลา ปี 2532	44
ตารางที่ 15	แสดงสถิติชีพ จังหวัดสงขลา	45
ตารางที่ 16	แสดงร้อยละของผู้นับถือศาสนาในจังหวัด ปี 2532	46
ตารางที่ 17	แสดงผลสัมพัทธ์มวลรวมจังหวัด ปี 2530	48
ตารางที่ 18	แสดงลักษณะการใช้จ่ายในจังหวัดสงขลา ปี 2527	53
ตารางที่ 19	แสดงแผนที่ของอาคารสโมสรนักศึกษา	62
ตารางที่ 20	แสดงโครงสร้างหมวดอายุ เพศ ในเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่	76
ตารางที่ 21	แสดงรายรับและรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2531 ของเทศบาลเมืองหาดใหญ่	80
ตารางที่ 22	แสดงหมู่เรือนสุขของสหกรณ์ในอำเภอหาดใหญ่	81
ตารางที่ 23	แสดงจำนวนบุคลากร ปี 2532	91
ตารางที่ 24	แสดงจำนวนนักศึกษาแยกตามวุฒิการศึกษา ปี 2532	92
ตารางที่ 25	แสดงจำนวนนักศึกษาแยกตามคณะวิชา ปี 2532	93
ตารางที่ 26	แสดงจำนวนนักศึกษาแยกตามชั้นปี ปี 2532	94
ตารางที่ 27	แสดงจำนวนโปรแกรมการศึกษา ปี 2532	95
ตารางที่ 28	แสดงสาขาวิชาที่เปิดสอนและกระบวนวิชาในคณะต่าง ๆ ปี 2532	96

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

		หน้า
ตารางที่ 29	แสดงโครงสร้างหลักสูตรของคณะวิศวกรรมศาสตร์	101
ตารางที่ 30	แสดงโครงสร้างหลักสูตรของคณะวิทยาการจัดการ	101
ตารางที่ 31	แสดงโครงสร้างหลักสูตรของคณะทรัพยากรธรรมชาติ	102
ตารางที่ 32	แสดงร้อยละของนักศึกษาใหม่มหาวิทยาลัยแยกตามผู้รับถือศาสนา	104
ตารางที่ 33	แสดงจำนวนโครงการกิจกรรมนักศึกษา ปี 2532	105
ตารางที่ 34	แสดงจำนวนกิจกรรมแยกตามรายเดือน ปี 2532	106
ตารางที่ 35	แสดงสถานที่จัดกิจกรรมในแต่ละเดือน ปี 2532	106
ตารางที่ 36	แสดงระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ปี 2532	107
ตารางที่ 37	แสดงงบประมาณที่มหาวิทยาลัยได้รับ ปี 2532	110
ตารางที่ 38	แสดงร้อยละของขานมาทกะภายในมหาวิทยาลัย	116
ตารางที่ 39	แสดงระยะขนาดของเวที	168
ตารางที่ 40	แสดงจำนวนทางออกฉุกเฉินของห้องประชุม	169
ตารางที่ 41	แสดงการเปรียบเทียบลักษณะพิเศษในการเลือกใช้โครงสร้างช่วงกว้าง	173
ตารางที่ 42	แสดงปริมาณแสงสว่างแยกตามชนิดของอาคาร	180
ตารางที่ 43	แสดงอัตราส่วนของระยะระหว่างหลอดกับระยะระหว่างหลอดกับพื้นที่ทำงาน	181
ตารางที่ 44	แสดงการเปรียบเทียบข้อดีของระบบจ่ายน้ำแบบต่าง ๆ	189
ตารางที่ 45	แสดงการเปรียบเทียบข้อเสียของระบบจ่ายน้ำแบบต่าง ๆ	190
ตารางที่ 46	แสดงการเลือกใช้ชนิดของเครื่องดับเพลิงประเภทต่าง ๆ	196
ตารางที่ 47	แสดงการเปรียบเทียบระบบปรับอากาศแบบต่าง ๆ	201
ตารางที่ 48	แสดงแนวโน้มการเพิ่มจำนวนนักศึกษา	208
ตารางที่ 49	แสดงแนวโน้มจำนวนนักศึกษาในแต่ละปี	209
ตารางที่ 50	แสดงแนวโน้มการเพิ่มจำนวนโครงการกิจกรรมของนักศึกษา	209
ตารางที่ 51	แสดงจำนวนกิจกรรมที่จัดขึ้นภายในมหาวิทยาลัย แยกตามลักษณะการจัด ปี 2532	210
ตารางที่ 52	แสดงกิจกรรมสำคัญที่จัดโดยใช้ห้องประชุม	211
ตารางที่ 53	แสดงการเปรียบเทียบระหว่างจำนวนชมรมกับจำนวนนักศึกษาในแต่ละปี	212
ตารางที่ 54	แสดงการพิจารณาบริเวณที่ตั้งโครงการ	215
ตารางที่ 55	แสดงองค์ประกอบของโครงการ	230
ตารางที่ 56	แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักของโครงการ	235
ตารางที่ 57	แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนบริหาร	236
ตารางที่ 58	แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนบริหาร	237
ตารางที่ 59	แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนเสถียรภาพ	239

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
ตารางที่ 60 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วน โรงอาหาร	240
ตารางที่ 61 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วน สันทนาการ	241
ตารางที่ 62 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วน การประชุม	242
ตารางที่ 63 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วน นิทรรศการ	243
ตารางที่ 64 แสดงพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบ โครงการ	261
ตารางที่ 65 แสดงการให้คะแนนในการพิจารณา ZONING ALTERNATIVE	268
ตารางที่ 66 แสดงการวิเคราะห์การเลือกใช้ฐานราก	269
ตารางที่ 67 แสดงการวิเคราะห์ระบบโครงสร้างอาคาร	270
ตารางที่ 68 แสดงการวิเคราะห์การเลือกใช้โครงสร้างพื้น	271
ตารางที่ 69 แสดงการวิเคราะห์ระบบน้ำใช้	274

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า	
แผนภูมิที่ 1	แสดงผังการบริหารของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	108
แผนภูมิที่ 2	แสดงผังการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัย	109
แผนภูมิที่ 3	แสดงผังการแบ่งส่วนราชการงานกิจกรรมนักศึกษา	130
แผนภูมิที่ 4	แสดงผังการบริหารงานขององค์การนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	131
แผนภูมิที่ 5	แสดงการบริหารส่วนสหกรณ์	140
แผนภูมิที่ 6	แสดงขั้นตอนการขออนุมัติโครงการกิจกรรม	221
แผนภูมิที่ 7	แสดงพฤติกรรมของคณะกรรมการบริหาร	222
แผนภูมิที่ 8	แสดงพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่งานกิจกรรมนักศึกษา	223
แผนภูมิที่ 9	แสดงพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในส่วบริการ	224
แผนภูมิที่ 10	แสดงพฤติกรรมของนักศึกษาของมหาวิทยาลัย	224
แผนภูมิที่ 11	แสดงพฤติกรรมของผู้ใช้ร่วม	225

สารบัญแผนก

	หน้า
แผนก 1 แสดงอาณาเขตติดต่อของประเทศไทย	20
แผนก 2 แสดงความสัมพันธ์ของประเทศไทยกับนานาชาติ	20
แผนก 3 แสดงลักษณะภูมิประเทศของภาคใต้	34
แผนก 4 แสดงการใช้ที่ดินของภาคใต้	34
แผนก 5 แสดงปริมาณน้ำฝนเป็นรายปีของภาคใต้	37
แผนก 6 แสดงเส้นทางการคมนาคมทางบกของภาคใต้	37
แผนก 7 แสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสงขลา	55
แผนก 8 แสดงเส้นทางการคมนาคมในจังหวัดสงขลา	55
แผนก 9 แสดงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา	78
แผนก 10 แสดงการแบ่งเขตการปกครองของอำเภอหาดใหญ่	78
แผนก 11 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่	83
แผนก 12 แสดงถนนภายในเขตเทศบาลเมืองหาดใหญ่	83
แผนก 13 แสดงโครงสร้างและอุปสรรคการเติบโตของเมือง	84
แผนก 14 แสดงการคาดการณ์การใช้ที่ดิน ปี 2544	84
แผนก 15 แสดงผังแม่บทของมหาวิทยาลัย	112
แผนก 16 แสดงผังการใช้ที่ดินของมหาวิทยาลัย	113
แผนก 17 แสดงแนวร่องน้ำไหลทางธรรมชาติของมหาวิทยาลัย	114
แผนก 18 แสดงระบบถนนของมหาวิทยาลัย	117
แผนก 19 แสดงระบบไฟฟ้าของมหาวิทยาลัย	118
แผนก 20 แสดงระบบประปาของมหาวิทยาลัย	119
แผนก 21 แสดงระบบกำจัดน้ำเสียของมหาวิทยาลัย	120
แผนก 22 แสดงการใช้ที่โล่งว่างของมหาวิทยาลัย	122
แผนก 23 แสดงศูนย์กลางของมหาวิทยาลัย	125
แผนก 24 แสดงบริเวณที่เหมาะสมเป็นที่ตั้งโครงการ	214
แผนก 25 แสดงลักษณะที่ตั้งโครงการ	217
แผนก 26 แสดงการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	218

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

		หน้า
รูปที่ 1	แสดงระยะความต้องการของส่วนขายสินค้า	152
รูปที่ 2	แสดงความต้องการพื้นที่สนามป่าเป้า	158
รูปที่ 3	แสดงการเปรียบเทียบการออกแบบผนังห้องดนตรี	158
รูปที่ 4	แสดงลักษณะการออกแบบประตูห้องซ้อมดนตรี	159
รูปที่ 5	แสดงห้องประชุมแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า	160
รูปที่ 6	แสดงห้องประชุมแบบพัด	160
รูปที่ 7	แสดงห้องประชุมแบบวงกลมหรือวงรี	161
รูปที่ 8	แสดงที่นั่งแบบ COMMON-ONE-BANK	162
รูปที่ 9	แสดงที่นั่งแบบ TWO-BANK ROW	163
รูปที่ 10	แสดงที่นั่งแบบ THREE-BANK ROW	163
รูปที่ 11	แสดงมุมมองของเวทีที่มีระยะมองภาพชัด	164
รูปที่ 12	แสดงการยกกระดานขึ้นที่ห้องประชุม	164
รูปที่ 13	แสดง THE CENTRALLY LOCATED SYSTEM	165
รูปที่ 14	แสดง THE DISTRIBUTED SYSTEM	165
รูปที่ 15	แสดง THE STEREOPHONIC SYSTEM	166
รูปที่ 16	แสดงความกว้างของจอภาพยนตร์แบบต่าง ๆ	167
รูปที่ 17	แสดงระยะของแถวที่นั่งชมแถวแรกและแถวสุดท้าย	167
รูปที่ 18	แสดง โคมไฟแบบต่าง ๆ	181
รูปที่ 19	แสดงระบบจ่ายน้ำแบบถึงสูง	183
รูปที่ 20	แสดงรายละเอียดถึงสูง	183
รูปที่ 21	แสดงระบบจ่ายน้ำแบบถึงอัตโนมัติ	185
รูปที่ 22	แสดงรายละเอียดถึงอัตโนมัติ	186
รูปที่ 23	แสดงระบบเพิ่มความดันใน สิ้นท่อ โดยตรง	187
รูปที่ 24	แสดงหัวฉีดแบบสายอ่อนและสายแข็ง	195
รูปที่ 25	แสดงลักษณะแอร์แบบหน้าต่าง ๆ	198
รูปที่ 26	แสดงลักษณะแอร์แบบแยกส่วน	199
รูปที่ 27	แสดงลักษณะแอร์แบบทำน้ำเย็นหมุนเวียนส่วนกลาง	200
รูปที่ 28	แสดงผังการตอกหลักสายดิน	203
รูปที่ 29	แสดงระบบป้องกันฟ้าผ่าแบบธรรมดา	203
รูปที่ 30	แสดงลำดับขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์	286
รูปที่ 31	แสดงความเป็นมาของโครงการ	286

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
รูปที่ 32 แสดงข้อเสนองของโครงการ	287
รูปที่ 33 แสดงการศึกษาข้อมูลด้านนโยบาย	287
รูปที่ 34 แสดงการศึกษาข้อมูลด้านสังคม	288
รูปที่ 35 แสดงการวิเคราะห์สถิติ	288
รูปที่ 36 แสดงการศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	289
รูปที่ 37 แสดงการศึกษาข้อมูลด้านกายภาพ	289
รูปที่ 38 แสดงผังบริหารงานของมหาวิทยาลัย	290
รูปที่ 39 แสดงผังบริหารงานขององค์การนักศึกษา	290
รูปที่ 40 แสดงการกำหนดผู้ใช้โครงการ	291
รูปที่ 41 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	291
รูปที่ 42 แสดงการกำหนดองค์ประกอบ	292
รูปที่ 43 แสดงการวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยของโครงการ	292
รูปที่ 44 แสดงพื้นที่ใช้สอยของโครงการ	293
รูปที่ 45 แสดงการหาค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ	293
รูปที่ 46 แสดงการหาค่าความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ	294
รูปที่ 47 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ	294
รูปที่ 48 แสดงการศึกษาทางกายภาพของมหาวิทยาลัย	295
รูปที่ 49 แสดงการศึกษาทางกายภาพของมหาวิทยาลัย	295
รูปที่ 50 แสดงการเลือกที่ตั้งโครงการ	296
รูปที่ 51 แสดงการกำหนดรายละเอียดที่ตั้งโครงการ	296
รูปที่ 52 แสดงการวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ	297
รูปที่ 53 แสดงการกำหนดตำแหน่งขอบเขตพื้นที่ใช้สอย	297
รูปที่ 54 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบแยกตามผู้ใช้	298
รูปที่ 55 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในที่ตั้งโครงการ	298
รูปที่ 56 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในรูป 3 มิติ	299
รูปที่ 57 แสดงระบบเทคนิคของโครงการ	299
รูปที่ 58 แสดงแนวความคิดในการออกแบบ	300
รูปที่ 59 แสดงแนวความคิดในการออกแบบ	300
รูปที่ 60 แสดงผังบริเวณ	301
รูปที่ 61 แสดงแปลนพื้นที่ที่ 1	301
รูปที่ 62 แสดงแปลนพื้นที่ที่ 2	302
รูปที่ 63 แสดงแปลนพื้นที่ที่ 3	302

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
รูปที่ 64 แสดงแปลงเกษตรชั้นที่ 4 และชั้นลาดฟ้า	303
รูปที่ 65 แสดงรูปตัด	303
รูปที่ 66 แสดงรูปด้าน A และรูปด้าน B	304
รูปที่ 67 แสดงรูปด้าน C และรูปด้าน D	304
รูปที่ 68 แสดงพื้นที่จำลอง	305
รูปที่ 69 แสดงพื้นที่จำลอง	305
รูปที่ 70 แสดงพื้นที่จำลอง	306
รูปที่ 71 แสดงพื้นที่จำลอง	306

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเจริญในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาประเทศ ในปัจจุบันความเจริญเติบโตทั้งทางด้านสังคมและเศรษฐกิจได้เจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ การผลิตบัณฑิตเพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของประเทศนั้น เป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยโดยตรง ซึ่งมีไม่เพียงแต่จะให้บัณฑิตมีเฉพาะความรู้ ความสามารถ เพื่อนำไปประกอบอาชีพเท่านั้น มหาวิทยาลัยยังจะต้องส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อเป็นการฝึกฝนและเสริมทักษะในด้านความสามัคคี กีฬา การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณชน และยังเป็นการส่งเสริมเผยแพร่และรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของชาติเอาไว้ด้วย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยหลักและเป็นศูนย์กลางทางด้านวิชาการของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของภาคใต้ ได้มีเจตนารมณ์อันแน่วแน่ในอันที่จะให้กิจกรรมนอกหลักสูตรเอาไว้ด้วย เป็นการเสริมประสบการณ์นอกเหนือไปจากความรู้ทางวิชาการที่นักศึกษาจะได้รับจากการเรียนในชั้นเรียนแล้ว เพื่อที่จะให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

จากนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ได้มีแผนพัฒนาการศึกษาและฝึกอบรม "เพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ มีสติปัญญา มีเหตุผล มีคุณธรรม และวัฒนธรรม มีพลานามัยที่สมบูรณ์ มีทักษะในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีความรู้ความสามารถในเทคโนโลยีที่เหมาะสม และเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ"¹

จากนโยบายข้างต้น จึงจำเป็นต้องมีศูนย์รวมเพื่อประกอบกิจกรรมและบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ร่วมกัน ดังนั้นศูนย์รวมนี้จึงควรที่จะเกิดขึ้นมาในรูปของสโมสรนักศึกษา ซึ่งนอกจากจะเป็นสถานที่ที่ช่วยส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาแล้วยังเป็นจุดรวมของการบริหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย ทั้งยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและให้ความเพลิดเพลินกับนักศึกษายามในมหาวิทยาลัยได้อีกด้วย

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็คนครินทร์) หน้า 82

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยส่วนมากยังขาดอาคารสโตร์ซึ่งเป็นศูนย์รวมนักศึกษาอย่างสมบูรณ์แบบ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ก็เช่นเดียวกัน ยิ่งขาดอาคารที่เป็นศูนย์รวมทางด้านกิจกรรมและบริการนักศึกษาของมหาวิทยาลัย จึงทำให้เกิดปัญหาทางด้านการใช้อาคารผิดประเภท และทำให้เกิดความสิ้นเปลืองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกิจกรรมนักศึกษา เป็นต้น โดยให้มีความเหมาะสมกับความต้องการที่จะส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์และส่งเสริมสภาพของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้ ที่จะสำเร็จออกไปรับใช้ประเทศชาติต่อไป ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงมีโครงการที่จะก่อสร้างอาคารสโตร์นักศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อที่จะสนองความต้องการดังกล่าวข้างต้นต่อไป

1.2 เหตุผลในการเสนอวิทยานิพนธ์

เนื่องจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นศูนย์กลางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของภาคใต้ ซึ่งเป็นศูนย์รวมนักศึกษาและกิจกรรมที่สำคัญ ๆ ต่าง ๆ เอาไว้ แต่ยังขาดสถานที่ที่จะเป็นศูนย์รวมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะเป็นรากฐานแห่งความร่วมมือร่วมใจ ความสามัคคีในหมู่คณะ รวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ทำให้ชาติมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพนอกเหนือไปจากความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำมาสู่การพัฒนาและสร้างสรรค์เมื่อนักศึกษาได้สำเร็จออกไปประกอบอาชีพแล้ว จึงพอที่จะสรุปสาระสำคัญในแต่ละด้านได้ ดังนี้

1) ด้านนโยบาย

เพื่อตอบสนองนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 ในอันที่จะยกระดับประสิทธิภาพของเยาวชน และเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ นอกเหนือไปจากความรู้ที่ได้รับในชั้นเรียน

2) ด้านสังคม

เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีศูนย์กลางการบริหารของนักศึกษา สถานที่พักผ่อนและศูนย์รวมของการให้บริการแก่นักศึกษา ในอันที่จะให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อสังคมและหมู่คณะ และยกระดับจิตใจของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยก่อนออกสู่สังคมภายนอก

3) ด้านเศรษฐกิจ

เพื่อลดค่าครองชีพของนักศึกษาทั้งในด้านราคาสินค้าและทางด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปใช้บริการภายนอกมหาวิทยาลัย อีกทั้งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อลดความสิ้นเปลือง

4) ด้านกายภาพ

เพื่อส่งเสริมสภาพภูมิทัศน์ที่เหมาะสมแก่มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีการใช้อาคารให้ถูกต้องตามหน้าที่ใช้สอย สร้างความเข้าใจและรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมในการจัดส่วนของพื้นที่การประกอบกิจกรรมร่วมกัน

1.3 ความเป็นมาของปัญหา

การที่กิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาจะสำเร็จลงได้นั้น สิ่งสำคัญอย่างยิ่งคือต้องมีศูนย์รวมที่จัดการบริหารและประสานงาน เพื่อให้กิจกรรมเหล่านั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ซึ่งพอที่จะสรุปปัญหาอันทำให้เกิดโครงการได้ดังนี้

1) ด้านนโยบาย

การขาดประสิทธิภาพของนักศึกษาทั้งต่อชุมชนและต่อหมู่คณะ อีกทั้งการใช้เวลาว่างในทางที่ไม่เหมาะสม

2) ด้านสังคม

มหาวิทยาลัยยังขาดศูนย์กลางการบริหารงานของนักศึกษาที่สมบูรณ์ ซึ่งทำให้ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานและการเรียนการสอน กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นขาดความสมบูรณ์และการให้การบริการแก่สังคมของนักศึกษาไม่สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้การให้บริการแก่นักศึกษาก็ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการของนักศึกษา

3) ด้านเศรษฐกิจ

นักศึกษาต้องสิ้นเปลืองทรัพย์สินในด้านสินค้าราคาไม่เป็นธรรม ด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปซื้อหาของจำเป็น และลดความสิ้นเปลืองอันเนื่องมาจากขาดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรม

4) ด้านกายภาพ

การใช้พื้นที่และอาคารผิดประเภทและเข้าซ้อนระหว่างกิจกรรมกับการเรียนการสอน ทำให้เกิดความสับสนและก่อให้เกิดปัญหาต่อสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

1.4 แนวทางการแก้ปัญหา

จากปัญหาและเหตุผลต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว มหาวิทยาลัยจึงมีโครงการที่จะจัดสร้างอาคารสโมสรนักศึกษาขึ้น ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไปนี้

1) ด้านนโยบาย

จัดใหม่ที่ทำการบริหารและประกอบกิจกรรมร่วมกัน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของนักศึกษา และยังช่วยให้นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

- 2) ด้านสังคม
จัดตั้งศูนย์กลางการบริหารงานของนักศึกษา เพื่อให้การบริหารงานและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้นักศึกษาสามารถให้บริการแก่สังคม ได้อย่างเต็มที่
- 3) ด้านเศรษฐกิจ
จัดตั้งศูนย์กลางการให้บริการแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย เพื่อลดค่าครองชีพ
- 4) ด้านกายภาพ
ออกแบบอาคารให้มีส่วนต่าง ๆ เพียงพอต่อความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคต และได้มาตรฐานโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย

1.5 วัตถุประสงค์ของโครงการ

สโมสรนักศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมนักศึกษาและกิจกรรมที่สำคัญ ๆ ต่าง ๆ เอาไว้เพื่อเป็นรากฐานแห่งความร่วมมือร่วมใจ รวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ซึ่งพอจะสรุปสาระสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

- 1) ด้านนโยบาย
สนองนโยบายของมหาวิทยาลัย ในอันที่จะให้การบริหารงานของนักศึกษา ในการจัดกิจกรรม และการให้บริการแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของนักศึกษา
- 2) ด้านสังคม
เป็นศูนย์กลางการบริหารของนักศึกษา การประกอบกิจกรรมร่วมกัน เพื่อความสามัคคีในหมู่คณะ ในอันที่จะให้บริการที่ดีแก่สังคม อีกทั้งยังเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจภายหลังจากการเรียน
- 3) ด้านเศรษฐกิจ
เพื่อเป็นศูนย์กลางของการให้บริการแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย ในอันที่จะช่วยลดค่าครองชีพของนักศึกษา และลดการสูญเสียจากการใช้พื้นที่และอาคารผิดประเภท
- 4) ด้านกายภาพ
จัดตั้งอาคารสโมสรนักศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน ช่วยปรับสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น และให้ความสว่างงามเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่มหาวิทยาลัย

1.6 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์

เพื่อศึกษาความเหมาะสมในการจัดตั้งสโมสรนักศึกษาให้สอดคล้องกับแผนนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัย จึงมีวัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) ด้านนโยบาย

เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มนโยบายการพัฒนาการศึกษาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และแนวนโยบายของมหาวิทยาลัย

2) ด้านสังคม

เพื่อศึกษาภาวะเปรียบเทียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย รวมทั้งพฤติกรรมและกิจกรรมของนักศึกษาที่มีผลกระทบต่อสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อม

3) ด้านเศรษฐกิจ

เพื่อศึกษาการใช้จ่ายของนักศึกษา รวมทั้งศึกษาการใช้จ่าย และงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา

4) ด้านกายภาพ

เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพ สภาพแวดล้อม สถาปัตยกรรม และประโยชน์ใช้สอยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสโมสรนักศึกษา เพื่อการออกแบบสถาปัตยกรรม

1.7 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล

โดยทำการศึกษาข้อมูลเป็นระดับ คือ ระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับชุมชน ในด้านนโยบาย สังคม เศรษฐกิจ และกายภาพ รวมทั้งข้อมูลทางด้านสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการ โดยคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐาน ความเป็นไปได้ของโครงการ

1.8 ขอบเขตของการออกแบบ

ศึกษาความต้องการของโครงการทั้งทางด้านการบริหารงาน การใช้งานของส่วนประกอบต่าง ๆ จำนวนผู้ใช้และพฤติกรรม ตลอดจนจรรยาบรรณของอาคารที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยทำการออกแบบอาคารสโมสรนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ส่วนบริหารงาน
- 2) ส่วนบริการพื้นฐาน
- 3) ส่วนสันนทาการ
- 4) ส่วนประชุม
- 5) ส่วนนันทนาการ
- 6) ส่วนบริเวณและจอดรถ

1.9 วิธีดำเนินการทำวิทยานิพนธ์

การดำเนินการเริ่มตั้งแต่การเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การสรุปผลและการนำเสนอ เพื่อกำหนดรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวความคิดในการออกแบบ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.9.1 เก็บศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นปฐมภูมิด้วยการสังเกต สอบถาม และการสัมภาษณ์ ส่วนข้อมูลขั้นทุติยภูมินั้น รวบรวมจากเอกสารและงานวิจัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1) ด้านนโยบาย

ประกอบด้วยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ว่าด้วยแผนพัฒนาการศึกษาและฝึกอบรม ตลอดจนแผนงานและแนวทางการบริหารงานทั้งของมหาวิทยาลัยและสไมสรนศึกษา

2) ด้านสังคม

ประกอบด้วยข้อมูลทางด้านการให้บริการแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัย การให้บริการแก่สังคมของนักศึกษา และกฎระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

3) ด้านเศรษฐกิจ

ประกอบด้วยรายรับรายจ่าย และการจัดทำงบประมาณของโครงการ

4) ด้านกายภาพ

ประกอบด้วยลักษณะสภาพทางภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ การสัญจร และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

1.9.2 ทำวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการและการพิจารณาดังต่อไปนี้

1) ด้านนโยบาย

ใช้การพิจารณาประกอบการวางแผนด้วยเหตุผลและหลักการแก้ปัญหาตามนโยบาย

2) ด้านสังคม

ใช้การคาดการณ์ล่วงหน้าโดยยึดหลักการ แนวโน้มการขยายตัวของโครงการ และพิจารณาความต้องการเพื่อกำหนดองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและพื้นที่

3) ด้านเศรษฐกิจ

การพิจารณาค่าสถิติต่าง ๆ และแนวโน้มการขยายตัวของโครงการ

เอกสารนี้เป็นโดยวิธีคำนวณและแปลค่าสถิติ งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ด้านกายภาพ

พิจารณาและวิเคราะห์ที่ตั้งโครงการ เพื่อการออกแบบโครงการ

1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

เมื่อโครงการสโมสรนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

- 1) มีศูนย์กลางการบริหารของนักศึกษา เป็นที่ทำการชมรมและตัวแทนนักศึกษา
- 2) ชกกระตือรือร้นของคณาจารย์ในสังคมมหาวิทยาลัยให้ดีขึ้น ก่อนออกสู่สังคมภายนอกทำให้เกิดกำลังใจแก่นักศึกษา
- 3) เป็นศูนย์กลางการประกอบกิจกรรมและพหุติร่วมของมหาวิทยาลัย ในอันที่จะบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 4) สโมสรนักศึกษาจะเป็นสถานที่ที่สมบูรณ์ ซึ่งจะ เป็นศูนย์กลาง ในการพบปะสังสรรค์ต่อกับนักศึกษาจากสถาบันอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
- 5) เป็นแหล่งที่จะเสริมความรอบรู้ต่าง ๆ นอกเหนือไปจากการศึกษาในชั้นเรียน
- 6) นักศึกษารู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 7) สามารถลดค่าครองชีพของนักศึกษา อันเนื่องมาจากสินค้าราคาไม่เป็นธรรม และทางด้านค่าใช้จ่ายในด้านการเดินทางไปหาซื้อของจำเป็น
- 8) ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น และนักศึกษามีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

1.11 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ เรื่องสโมสรศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นโครงการที่จะส่งเสริมทางด้านการศึกษา ประโยชน์ที่จะได้รับมีดังต่อไปนี้

- 1) ได้ศึกษาถึงแนวนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาทางการศึกษาในด้านกิจกรรมของนักศึกษา
- 2) ทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะการศึกษาทั้งในระดับประเทศ ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับชุมชน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการศึกษาโครงการพัฒนาการศึกษาโครงการอื่น ๆ ต่อไป
- 3) ทำให้ได้รับการเรียนรู้จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสโมสรนักศึกษาจากข้อมูลจริง
- 4) เพื่อความชำนาญในการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ออกมา เป็นงานสถาปัตยกรรม รวมทั้ง ได้ศึกษาแนวทางการจัดทำโครงการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.12 ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะที่มีความสำคัญ และมีผลกระทบต่อโครงการออกแบบเท่านั้น โดยที่จะยึดถือข้อมูลภายในปี พ.ศ.2528- 2532 เป็นข้อมูลปัจจุบัน ข้อมูลที่ออกมาภายหลังจากข้อมูลปัจจุบัน ไม่ถือว่าเป็นผลต่อการออกแบบโครงการ

การศึกษาข้อมูล จะเป็นการศึกษาจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ งานวิจัย ตลอดจนวิทยานิพนธ์ในระดับไม่ต่ำกว่าปริญญาบัณฑิต นอกจากนี้ข้อมูลในบางส่วนที่ได้มาจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และการสอบถามให้ถือว่าเป็นข้อมูลที่ถูกต้องและใช้อ้างอิงได้ ทางด้านการออกแบบ ทางด้านการออกแบบโครงการนั้นจะยึดถือเกณฑ์มาตรฐานที่เชื่อถือได้ และผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นหลักการพิจารณาในการออกแบบ เนื่องจากโครงการสโสมรณักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นโครงการทางราชการและเป็นโครงการจริง ดังนั้นจึงไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับการลงทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ข้อมูลส่วนใหญ่จึงเป็นข้อมูลทางด้านนโยบาย สังคม และกายภาพ

1.13 อภิธานศัพท์

กิจกรรม	หมายถึง	กิจการที่จัดให้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ของนักศึกษาและสังคม
		ส่วนร่วม
แผนพัฒนาฯ	หมายถึง	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
มหาวิทยาลัย	หมายถึง	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
สันทนการ	หมายถึง	กิจกรรมที่ทำตามสมัครใจในยามว่าง เพื่อให้เกิดความ
		เพลิดเพลิน
สโสมรณักศึกษา	หมายถึง	สโสมรณักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลระดับประเทศ

2.1.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านนโยบาย

จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) มีจุดมุ่งหมายหลักที่จะยกระดับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ควบคู่กับการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้ประชาชนมีรายได้และคุณภาพชีวิตดีขึ้น โดยมีแนวทางในการพัฒนา คือ

- 1) เพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนปรับปรุงระบบการบริหารและการจัดการ โดยยึดการทำงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร
- 2) ปรับปรุงระบบการผลิตและการตลาด และยกระดับคุณภาพทางเศรษฐกิจ
- 3) มุ่งกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยให้กลุ่มผู้มั่งคั่งได้น้อยทั้งในภูมิภาคและชนบทเป็นเป้าหมายหลัก

ประโยชน์ที่จะได้รับจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 จะทำให้ประชาชนคนไทยมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นลำดับ สังคมและเศรษฐกิจจะดีขึ้นก้าวเข้าสู่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้กำหนดแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติที่ใช้อยู่ในขณะนี้ คือ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 ซึ่งถือเป็นแนวทางอันเป็นหลักใหญ่ที่แสดงจุดมุ่งหมายในเรื่องการดำเนินการศึกษาของชาติ ตลอดจนศิลปวัฒนธรรม โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้ทั้งหมด 9 ข้อ¹ คือ

- (1) ให้ความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ของผู้อื่น มีระเบียบวินัย มีความเคารพ และปฏิบัติตามกฎหมาย ศาสนา และหลักธรรม
- (2) ให้ความเข้าใจและกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามวิถีทางประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (3) ให้ความรับผิดชอบต่องานที่ตนทำ ต่อครอบครัว และต่อตนเอง

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์จะเอื้อมดำเนินการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (4) ให้ความสำคัญในการเป็นคนไทยร่วมกัน และการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ มีความรักชาติตระหนักรู้ในความมั่นคงปลอดภัยของชาติ และการมีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศ
- (5) ให้ความสำคัญมั่นคงและผดุงความเสมอภาค ความสุจริต และความยุติธรรม
- (6) ให้ความสำคัญภาพที่ดี มีสุขภาพและอนามัยสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- (7) ให้ความสำคัญขั้นพื้นฐาน เน้นมีความสามารถในการประกอบอาชีพ และการใช้จ่ายใช้สอยอย่างประหยัด ตลอดจนการร่วมมือกันประกอบกิจการและธุรกิจต่าง ๆ โดยชอบด้วยกฎหมาย
- (8) ให้ความสำคัญในการติดต่อทำความเข้าใจ และร่วมมือซึ่งกันและกัน รู้จักแสวงหาความจริง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหา และข้อขัดแย้งด้วยสติ โดยสันติวิธี
- (9) ให้ความสำคัญ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปวัฒนธรรม ขรรษาชาติสิ่งแวดลอมและทรัพยากรของประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านสังคม

1) ประชากร

ประเทศไทยในปัจจุบันมีประชากรทั้งสิ้น 56,339,700 คน¹ มีอัตราการเพิ่มของประชากรลดลงร้อยละ 1.5 ตามเป้าหมายประชากรในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ซึ่งจะลดอัตราการเพิ่มของประชากรจากร้อยละ 1.7 ในปี 2529 ให้เหลือ 1.3 ในปีสิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (2534) โดยคาดว่าจะมีประชากรประมาณ 57,166,300 คน² อัตราการเกิดประมาณ 19.1 ต่อประชากร 1,000 คน และอัตราการตายประมาณ 5.7 ต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งทำให้สัดส่วนในวัยเด็กลดลงในขณะที่ประชากรวัยทำงานและผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1-6 หน่วยนับ : คน

แผนพัฒนาฯ	1	2	3	4	5	6
ประชากร	23,000,000	29,252,000	35,721,000	41,352,000	47,735,000	53,605,000

ที่มา : กองบัญชาประชาชาติ คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

¹ กองสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี

จำนวนประชากรรายจังหวัด จำแนกตามกลุ่มอายุในวัยเรียน, (กรุงเทพฯ : กองสารสนเทศ, 253

² เรืองเดี๋ยวกัน

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรในวัยเรียน จำนวนตามกลุ่มอายุ หน่วยนับ : คน
ปี 2530-2534

กลุ่มอายุ	จำนวนประชากรในวัยเรียน					อัตราการเปลี่ยนแปลงของ จำนวนประชากรในวัยเรียน			
	2530	2531	2532	2533	2534	2530- 2531	2531- 2532	2532- 2533	2533- 2534
อายุ 3-21 ปี	23,512,990	23,606,982	23,671,604	23,715,632	23,682,861	0.40	0.27	0.19	-0.4
3-5 ปี	3,829,991	3,833,248	3,826,756	3,813,378	3,765,153	-0.09	-0.17	-0.35	-1.26
6-11 ปี	7,536,998	7,557,914	7,579,743	7,579,763	7,582,074	0.28	0.20	0.09	0.03
12-17 ปี	7,400,731	7,396,836	7,397,390	7,403,601	7,430,209	-0.05	0.01	0.08	0.36
12-14 ปี	3,700,735	3,699,141	3,702,292	3,707,484	3,736,167	-0.04	0.09	0.14	0.77
15-17 ปี	3,699,996	3,679,695	3,695,098	3,696,117	3,694,042	-0.06	-0.07	0.03	-0.06
18-21 ปี	4,745,270	4,818,984	4,874,715	4,918,890	4,905,425	1.55	1.16	0.91	-0.27

ที่มา : กองสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี

นอกจากนี้ยังคาดว่าเมื่อสิ้นปี 2544 จะมีประชากรประมาณ 63.3 ล้านคน และสัดส่วนในวัยเด็กจะเหลือประมาณร้อยละ 26 ในขณะที่วัยสูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 8 ที่เหลือร้อยละ 66 จะเป็นประชากรวัยแรงงาน ดังนั้น ประเทศไทยจะต้องประสบปัญหาการว่างงานและการทำงานต่ำกว่าระดับอีกต่อไป

2) การศึกษา¹

ระดับก่อนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2530 มีจำนวนนักเรียน 1,298,258 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 28.48 เป็นนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นส่วนใหญ่

ระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2530 มีจำนวนนักเรียน 7,142,808 คน ลดลงจากปีก่อน นักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นนักเรียนของรัฐร้อยละ 90.78 เอกชนร้อยละ 9.22

ระดับมัธยมศึกษาต้น ปีการศึกษา 2530 มีจำนวนนักเรียน 1,354,164 คน มีจำนวนลดลงจากปีก่อนทั้งจำนวนโรงเรียน จำนวนนักเรียนและครู-อาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 0.58, 4.82 และ 1.59 ตามลำดับ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2530 จำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้น ส่วนจำนวนห้องเรียน จำนวนครู-อาจารย์ และจำนวนนักเรียนลดลง มีนักเรียนจำนวน 942,676 คน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญและอาชีวศึกษาลดลง ส่วนประเภทการฝึกหัดครูเพิ่มขึ้น

ระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2530 จำนวนสถาบันการศึกษาเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ส่วนจำนวนครู-อาจารย์ลดลง มีจำนวนนิสิตนักศึกษาจำนวน 884,237 คน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 5.9 (รวมมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ) เป็นของรัฐร้อยละ 88.05 เอกชนร้อยละ 11.95 เมื่อจำแนกตามระดับ ปรากฏว่าเป็นนิสิตนักศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีร้อยละ 97.78 และสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 2.22

จากการพิจารณาอัตราการเรียนต่อของนักเรียนปีการศึกษา 2530 ปรากฏว่าอัตราการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้นเล็กน้อย คือ ปี 2530 มีอัตราร้อยละ 37.76 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 46.04 อาชีวศึกษาร้อยละ 28.87 ลดลงจากปีการศึกษา 2529 และอัตราการเรียนต่อระดับอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นโดยปีการศึกษา 2530 มหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐและของเอกชนร้อยละ 12.09 และ 13.62 ตามลำดับ

¹สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, รายงานการศึกษาไทย, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยราชภัฏ, 2532), หน้า 69

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนนักเรียน นิสิต นักศึกษา จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษา หน่วยนับ : คน
ปีการศึกษา 2529-2530

ระดับ/ประเภทการศึกษา	ปีการศึกษา	
	2529	2530
รวมทั้งหมด (รวมมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ)	11,293,786	11,392,981
รวมทั้งหมด (ไม่รวมมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ)	10,728,323	10,873,410
ก่อนประถมศึกษา	1,010,411	1,298,258
ประถมศึกษา	7,157,713	7,099,791
มัธยมศึกษา	2,185,893	2,110,695
มัธยมศึกษาตอนต้น	1,277,619	1,217,438
มัธยมศึกษาตอนปลาย	908,274	893,257
- ประเภทสามัญ	554,586	551,265
- ประเภทอาชีวศึกษา*	353,669	341,787
- ประเภทฝึกหัดครู*	2,248	2,554
อุดมศึกษา (รวมมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ)	939,759	884,237
อุดมศึกษา (ไม่รวมมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ)	374,306	364,666
ปริญญาตรีและต่ำกว่า (รวมมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ)	922,035	864,584
ปริญญาตรีและต่ำกว่า (ไม่รวมมหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ)	356,582	345,013
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	747	1,022
ปริญญาโท	16,103	17,510
ปริญญาเอก	873	1,121

*มีการนับช้านักศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ ซึ่งจำแนกอยู่ในการศึกษาทั้ง 2 ประเภท

ที่มา : กองสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พ.จ.
พ.๒๕๕๑ ค
๕๕๕๓

3) การสาธารณสุข

การขาดแคลนการบริการสาธารณสุขในประเทศไทยปัจจุบันอยู่ในระดับที่สูงมากเมื่อได้พิจารณาอัตราส่วนระหว่าง จำนวนเตียง : ประชากร โดยเฉลี่ยทั่วประเทศ 1 : 1028 เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีอัตราส่วนเท่ากับ 1 : 250 ตามมาตรฐานองค์การอนามัยโลก ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนสถานพยาบาลในระดับชุมชนครบเกือบทั่วประเทศ แต่อย่างไรก็ตามในท้องที่บางส่วนยังขาดแคลนอยู่

จำนวนเตียงของสถานพยาบาลทั้งหมด 53,278 เตียง จากสถานพยาบาลจำนวน 1196 แห่งซึ่งแยกออกเป็นการบริการของรัฐ 41,755 เตียง จำนวน 717 แห่ง (ไม่รวมกับของจังหวัดนนทบุรีและอ่างทอง เพราะไม่มีข้อมูลของโรงพยาบาลเอกชน)

4) ศาสนา

จำนวนผู้นับถือศาสนา จำแนกตามศาสนาต่าง ๆ นั้น มีผู้นับถือศาสนาพุทธถึงประมาณร้อยละ 95 รองลงมา ได้แก่ ศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์ ตามลำดับ สำหรับศาสนาอื่น ๆ ได้แก่ ศาสนาพราหมณ์ ฮินดู ซิกข์ เป็นต้น มีผู้นับถือน้อยมาก

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนผู้นับถือศาสนาในปี 2530¹ หน่วยนับ : คน

พุทธ	อิสลาม	คริสต์	อื่น ๆ	รวม
50,828,024	2,124,973	282,422	330,152	53,565,571

หมายเหตุ : ในช่องอื่น ๆ ได้แก่ ฮินดู ซิกข์ พราหมณ์ เป็นต้น

5) ขนบธรรมเนียมประเพณี

คนไทยมีความยึดมั่นในสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความสมัครสมานสามัคคีร่วมใจ ศาสนาก็เป็นส่วนหนึ่งที่มีความผูกพันกับการดำรงชีวิตของประชากรในสังคมไทยเป็นอย่างมาก ดังเช่น การทำบุญในเทศกาลต่าง ๆ มีประเพณีอันสำคัญทางศาสนาอันเกี่ยวข้องกับวันสำคัญ ๆ เช่น วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา เป็นต้น

¹กรมศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานประจำปี (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530) หน้า 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6) การปกครอง

ประเทศไทยแบ่งการปกครองออกเป็น 6 ภาค ประกอบด้วย ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก ภาคเหนือ และภาคใต้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ภาคกลางมีความสำคัญเพราะเป็นศูนย์รวมในหลาย ๆ ด้าน อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของเมืองหลวง

2.1.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

จากเท่าที่ผ่านมา แผนพัฒนาฯ ทั้ง 5 แผน รวมทั้งปัจจุบัน คือแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 มูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาประเทศประสบผลสำเร็จ

ตารางที่ 5 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1-6 หน่วยนับ : ล้านบาท

	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 2	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 3	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6
มูลค่าผลิตภัณฑ์	58,900	12,100	250,000	330,000	378,781	1,234,030

ที่มา : กองบัญชาการประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 (2504-2509) มีมูลค่า 58,900 ล้านบาท และได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงแผนที่ 5 (2525-2529) มีมูลค่าถึง 378,781 ล้านบาท ปัจจุบันแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 (2530-2534) มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศถึง 1,234,030 ล้านบาท

1) มูลค่าผลิตภัณฑ์กับประชากร

ตารางที่ 6 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์กับประชากรปี 2530

พื้นที่	ผลิตภัณฑ์มวลรวม (ล้านบาท)	ประชากร (ล้านคน)	ผลิตภัณฑ์ภาค/คน (บาท)
กรุงเทพและปริมณฑล	605,164	8.456	71,566
ตะวันออก	100,497	3.232	31,094
ตะวันตก	62,731	3.169	19,795
กลาง	99,516	2.642	18,742
เหนือ	138,282	10.488	13,185
ตะวันออกเฉียงเหนือ	155,367	18.622	8,343
ใต้	122,470	6.996	17,506
รวมทั้งประเทศ	1,234,030	53.605	23,021

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากตารางที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมระหว่างภาคต่าง ๆ แล้ว กรุงเทพและปริมณฑลมีค่ามากที่สุด รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ตามลำดับ แต่เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรในแต่ละภาคแล้ว ภาคที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อคน สูงที่สุด คือ กรุงเทพและปริมณฑล รองลงมาคือ ภาคตะวันออกและภาคตะวันตก

2) รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของประเทศไทย

รายได้เฉลี่ยของประชากรไทย เมื่อเริ่มจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 เท่ากับ 2,150 บาท แล้วได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็น 6,240 บาท ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 2 จนถึงปัจจุบันแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 มีค่ารายได้เฉลี่ยต่อบุคคล เท่ากับ 23,021 บาท ดูตารางที่ 7 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลปี 2530 เมื่อแยกตามภาค กรุงเทพและปริมณฑลมาเป็นอันดับหนึ่ง 71,586 บาท ภาคตะวันออก 31,094 บาท ภาคตะวันตก 19,795 บาท ภาคกลาง 18,742 บาท ภาคใต้ 17,506 บาท ภาคเหนือ 13,183 บาท ต่ำสุดได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ 8,343 บาท ในขณะที่เดียวกันรายได้เฉลี่ยต่อบุคคล ทั้งประเทศมีค่าเท่ากับ 23,021 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์อื่นใด

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1-6 หน่วยนับ : บาท

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่	1	2	3	4	5	6
รายได้เฉลี่ยต่อบุคคล	2,150	6,240	10,225	15,925	20,790	23,021

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน กรมการศึกษานอกโรงเรียนและสังคมแห่งชาติ

3) ผลสัมฤทธิ์รวมกับงบประมาณทางการศึกษา

พอที่จะสรุปได้ดังตารางที่ 8 ซึ่งจากตารางจะเห็นได้ว่า เมื่อนำ
งบประมาณการศึกษาไปเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์รวมภายในประเทศแล้วจะมีแนวโน้มที่ลดลง

ตารางที่ 8 แสดงร้อยละของงบประมาณการศึกษาต่อผลสัมฤทธิ์รวมภายในประเทศ
ปีงบประมาณ 2525-2530

ดัชนี	2525	2526	2527	2528	2529	2530
ร้อยละของงบประมาณด้านการศึกษา ต่อผลสัมฤทธิ์รวมภายในประเทศ	3.8	4.0	3.9	3.9	3.6	3.4

ที่มา : กองสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

2.1.4 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านกายภาพ

1) ที่ตั้ง

ประเทศไทยอยู่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งอยู่ในเขตร้อนชื้นระหว่าง
เส้นรุ้งที่ 5-21 องศาเหนือกับเส้นแวงที่ 90-106 องศาตะวันออกมีพื้นที่โดยประมาณ 518,000
ตารางกิโลเมตร แบ่งออกเป็น 6 ภาค 73 จังหวัด โดยมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศข้างเคียงดัง
นี้ (ดูแผนที่ 1 ประกอบ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับประเทศพม่าและลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับประเทศลาว กัมพูชา และอ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศพม่า และทะเลอันดามัน

2) ลักษณะภูมิประเทศ

โครงสร้างและลักษณะภูมิประเทศของประเทศไทย แบ่งออกเป็น 5

เขตใหญ่ ๆ ดังนี้

(1) ที่ราบลุ่มน้ำตอนกลาง แบ่งเป็น

ก. ที่ราบลุ่มน้ำตอนล่าง

ข. ที่ราบลุ่มน้ำตอนบนและบริเวณชายฝั่งของตอนล่าง

ประกอบด้วยแม่น้ำสำคัญ คือ แม่น้ำเจ้าพระยาและสาขาปิง วัง

ยม น่าน ที่ไหลจากที่สูงตอนเหนือของประเทศ พม่า ไหลลงลงมาที่บึงในบริเวณตอนล่าง

(2) บริเวณชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของอ่าวไทย

พื้นดินบริเวณนี้มีลักษณะ เป็นลูกคลื่นหรือลูกฟูก เป็นเขาเตี้ย ๆ

ชายฝั่งทะเลมีลักษณะเว้าแหว่ง เต็มไปด้วยเกาะน้อยใหญ่

(3) ที่สูงภาคพื้นทวีป

ก. ทิวเขาและหุบเขาทางเหนือ

ข. ทิวเขาและหุบเขาทางตะวันออก

บริเวณที่สูงทางภาคเหนือ มีลักษณะเป็นหุบเขาและภูเขาสลับกัน

เป็นแนวยาวจากเหนือมาได้ นับว่าเป็นบริเวณแผ่นดินที่เจ็ดยี่แล้วสูงสุดของประเทศ ส่วนบริเวณเทือกเขาทางตะวันตกประกอบด้วยทิวเขายาวต่อเนื่องซ้อนกันหลายทิว ก็แผ่รวมแดนระหว่างไทยกับพม่าไปตลอดแนวถึงแนวทิวเขาของคาบสมุทรภาคใต้

(4) คาบสมุทรภาคใต้

เป็นคาบสมุทรยาวแคบ ยื่นล้ำลงไปในคาบสมุทรอินเดียและอ่าว

ไทย

ก. บริเวณชายฝั่งตะวันตก

ข. บริเวณชายฝั่งตะวันออก

ชายฝั่งตะวันตกมีทิวเขาชิดชายทะเลใกล้ทิวแคบ มีลักษณะชายฝั่งจม มีเกาะอยู่ตามชายฝั่งทะเล ห่างออกไปเพียง 60 เมตร ก็จะถึงท้องทะเลลึก ส่วนชายฝั่งตะวันออกของคาบสมุทรมีชายฝั่งกว้างขวางกว่า มีลักษณะเป็นทะเลตื้นและมีฝั่งออกล้ำต้นตัวขึ้นมา มีหาดทรายกว้างขวาง มีทะเลภายในคือ ทะเลสาบสงขลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่ 1
แสดงอาณาเขตติดต่อของประเทศไทย

แผนที่ 2
แสดงความสัมพันธ์ของประเทศไทย
กับนานาชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบุคลากรในงานที่ศึกษาเท่านั้น มิอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(5) ที่ราบสูงโคราช

อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีภูเขาที่ยกสูงขึ้นมาเป็นเหมือนช่องของที่ราบสูง โดยหันด้านชันไปทางบริเวณที่ราบภาคกลาง ส่วนทางด้านใต้หันด้านชันไปทางที่ราบต่ำเขมร ที่ราบสูงนี้ ลาดเอียงไปทางตะวันออกเฉียงใต้ไปทางบริเวณลุ่มน้ำแม่น้ำโขง

3) ลักษณะภูมิอากาศ

ประเทศไทยมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดผ่านในระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ตลอดช่วงนี้จะมีอากาศเย็นและแห้ง และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนตุลาคม มรสุมนี้จะนำกระแสอากาศอุ่นและชื้นจากมหาสมุทรอินเดีย เข้ามาทำให้ฝนตกทั่วไปในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีกระแสลมอีกกระแสหนึ่งพัดจากทะเลจีนใต้ เข้าสู่ลาว ไทย และประเทศไทยในทิศทางใต้หรือตะวันออกเฉียงใต้ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนเมษายน ซึ่งเป็นระยะที่มีอากาศร้อนและแล้งทั่วประเทศ

ฝนในประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยประมาณ 1,551.0 มิลลิเมตร หรือประมาณ 61 นิ้ว ส่วนที่ค่อนข้างแล้งคือ ตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ขึ้นมา ทั้งนี้เนื่องด้วยเป็นบริเวณที่อยู่หลังเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นด้านปลายลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

ฤดูหนาวในภาคต่าง ๆ มีลักษณะแตกต่างกันเพราะรูปร่างของประเทศ มีความยาวทางเมอริเดียน ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูร้อน เมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลังลงในเดือนกุมภาพันธ์ กระแสลมจากทะเลจีนใต้ก็เริ่มพัด เข้าสู่ประเทศไทยในทางทิศใต้ หรือทิศตะวันออกเฉียงใต้ และเนื่องด้วยระยะนี้เป็นระยะเวลาที่ดวงอาทิตย์เคลื่อนเข้ามาอยู่ในละติจูดของประเทศไทย จึงเป็นระยะที่ประเทศไทยมีอากาศร้อนอบอ้าวมาก ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงประมาณกลางเดือนพฤษภาคม

อุณหภูมิตอนเหนือของประเทศไทย เป็นส่วนที่อยู่ในพื้นแผ่นดินใหญ่ของทวีปและอยู่ในโซนร้อน จึงทำให้มีช่วงอากาศร้อนยาวนาน อุณหภูมิสูงสุดโดยทั่ว ๆ ไปมีค่าระหว่าง 33.0 องศาเซนติเกรด ถึง 38.0 องศาเซนติเกรด อุณหภูมิในประเทศไทย โดยทั่วไประหว่างฤดูร้อนมีพิสัยรายวัน (ความแตกต่างระหว่างอุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุด) มีค่าประมาณ 10-12 องศาเซนติเกรด ส่วนใหญ่ในฤดูหนาวทางภาคเหนือจะมีพิสัยประมาณ 15 องศาเซนติเกรด ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 14 องศาเซนติเกรด ภาคกลางประมาณ 12 องศาเซนติเกรด ซึ่งแสดงว่าในตอนบ่ายจะค่อนข้างร้อน

ทางภาคใต้อากาศจะอบอุ่นอยู่ตลอดปี เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเล ในฤดูหนาวเฉลี่ยประมาณ 26 องศาเซนติเกรด ในฤดูร้อนประมาณ 27 องศาเซนติเกรด

ความชื้นสัมพัทธ์ เดือนธันวาคมและมกราคม เป็นเดือนที่อากาศแห้งที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเวลาย่ำความชื้นสัมพัทธ์จะลดลงอยู่ระหว่าง 40-50 องศาเซนติเกรดเท่านั้น ส่วนภาคอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้ทะเลความชื้นสัมพัทธ์ไม่ตกต่ำมาในเดือนธันวาคมและมกราคม อยู่ในระหว่าง 70-80 %

เมื่อย่างเข้าฤดูร้อนในเดือนมีนาคมและเมษายน ลมเริ่มเปลี่ยนเป็นทิศใต้และตะวันออกเฉียงใต้จากอ่าวไทยเข้าสู่ประเทศ ความชื้นในอากาศเริ่มสูงขึ้น แต่เนื่องจากอุณหภูมิจึงอยู่ในระดับสูง ความชื้นสัมพัทธ์จึงไม่สูงมาก ระยะเวลาในระหว่างเดือนเมษายนและต้นเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นระยะอากาศร้อนมาก ความชื้นสัมพัทธ์อยู่ในระหว่าง 60-70 %

เดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม ความชื้นสัมพัทธ์จะอยู่ในระดับสูงที่สุด ตั้งแต่ 80 % ขึ้นไป

4) การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเทศไทยนับได้ว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม อาชีพส่วนใหญ่ของประชากร คือ การประกอบอาชีพทางการเกษตร ลักษณะการใช้ที่ดินขึ้นอยู่กับลักษณะของภูมิประเทศ

ภาคกลางของประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุด ประชาชนมีอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด

ภาคเหนือ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีที่ราบลุ่มเล็กน้อย ผลิตผลทางการเกษตรที่เด่นชัด ได้แก่ ผลิตผลของพืชเมืองหนาว

ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอาณาเขตที่ติดกับชายฝั่งทะเล ซึ่งมีลักษณะการใช้ที่ดินเป็นเกษตรกรรมส่วนหนึ่งของประชากรในท้องถิ่น แต่ประชากรอีกส่วนหนึ่งประกอบอาชีพ อาชีพประมง ซึ่งเป็นการส่งเสริมทางด้านอุตสาหกรรม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่มีลักษณะที่ราบสูงสลับภูเขา คุณภาพของดินต่ำอีกทั้งมีพื้นที่กว้างขวาง จึงทำให้อิทธิพลของสภาพอากาศแตกต่าง นับได้ว่าเป็นภาคที่มีความแห้งแล้งมากที่สุด

5) การคมนาคม

ลักษณะการคมนาคมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

(1) การคมนาคมทางบก

จากการที่ได้มีการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่และวิวัฒนาการทางด้านคมนาคมขนส่ง จึงก่อให้เกิดการสัญจรทางบกโดยพาหนะต่าง ๆ ปัจจุบันการสร้างถนนเชื่อมต่อจังหวัดต่าง ๆ นั้นสมบูรณ์มาก คือ สามารถทำได้อย่างทั่วถึง และยังได้มีการพัฒนาขั้นคือการสร้างทางสายพิเศษเส้นต่าง ๆ เพื่อแบ่งเบาภาระการสัญจรของรถยนต์ อันส่งผลให้เกิดความสมบูรณ์ในการคมนาคมขนส่งทางบกขั้นสูงสุด

นอกจากนี้ การคมนาคมทางบกที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือการคมนาคมทางรถไฟซึ่งเป็นบริการของรัฐ อีกทั้งยังมีการวางแผนนำระบบรถไฟฟ้าเข้ามาให้บริการในอนาคตอันใกล้อีกประการหนึ่ง

(2) การคมนาคมทางน้ำ

เนื่องจากลักษณะทางภูมิประเทศของประเทศไทย จำแนกได้ 2 ลักษณะ คือ ส่วนที่ติดทะเลและส่วนที่ไม่ติดทะเล การคมนาคมทางน้ำจึงแยกได้ 2 ลักษณะอีกเช่นกัน ซึ่งได้แก่ การคมนาคมโดยใช้แม่น้ำ ลำคลอง ในส่วนที่ไม่ติดทะเล โดยมีแม่น้ำที่สำคัญหลายสายไหลมาบรรจบกันบริเวณภาคกลางของประเทศ จึงส่งผลให้ภาคกลางเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำ ซึ่งในปัจจุบันนี้ก็ยังมีการใช้กันอยู่ แม้ว่าบทบาทจะลดน้อยลงไปบ้างจากการพัฒนาทางหลวงและถนนสายต่าง ๆ

นอกจากนี้แล้วพื้นที่ส่วนที่ติดทะเล มีการคมนาคมขนส่งทางทะเลอีกต่างหาก ปัจจุบันประเทศไทยมีท่าเรือที่สำคัญ 3 แห่ง คือ ท่าเรือคลองเตย ท่าเรือสัตหีบ และท่าเรือน้ำลึกสงขลา

(3) การคมนาคมทางอากาศ

จากสภาพที่ตั้งประเทศไทย เป็นศูนย์กลางบินในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงทำให้มีการส่งเสริม และพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางอากาศเพิ่มมากขึ้น เช่น การจัดสร้างและขยายสนามบินต่าง ๆ ให้เป็นสนามบินนานาชาติ ดังรายละเอียดดังนี้

ภาคกลาง	ดอนเมือง (กรุงเทพฯ)
ภาคเหนือ	เชียงใหม่
ภาคใต้	สงขลา ภูเก็ต
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	อุบลราชธานี
ภาคตะวันออก	อู่ตะเภา (ชลบุรี)

นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาสนามบินอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาตรฐานทางการบินเพิ่มมากขึ้นตามความต้องการในอนาคต

6) สถานที่ท่องเที่ยว

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมและวัฒนธรรม ประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่โดดเด่น ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว โดยแบ่งแยกตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ 3 ประเภท คือ

(1) ประเภทธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตก ภูเขา ถ้ำ น้ำพุร้อน เขตสงวนพันธุ์สัตว์ สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ ทะเล หาดทราย ทะเลสาบ เกาะ เขื่อน แหล่งน้ำจืด และอ่างเก็บน้ำ

(2) ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนา ได้แก่ วัด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑ์ ศาสนสถาน กำแพงเมือง คูเมือง และอนุสาวรีย์

(3) ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม ได้แก่ งานเทศกาลประจำปี งานประเพณี ศูนย์วัฒนธรรม

2.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลระดับภาคใต้

2.2.1 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดแนวนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้¹ ซึ่งประกอบด้วย

1) เปิดความเชื่อมโยงระหว่างชายฝั่งทะเลอันดามัน มีจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลาง และอ่าวไทย มีจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นศูนย์กลาง เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ ด้วยระบบคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพ

2) การเตรียมการพัฒนาดำเนินตามขั้นตอนในด้านต่าง ๆ คือ

(1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ เชื้อเพลิงชีวภาพ ท่อเรือ น้ำลึกสงขลาและภูเก็ต เส้นทางสายเชื่อมโยงภูเก็ต-สุราษฎร์ธานี และท่าเรือน้ำลึกขนอม

(2) การพัฒนาเมือง ได้แก่ การประปาเมืองภูเก็ต สุราษฎร์ธานี-ขุนพิณ และ สงขลา-หาดใหญ่ การพัฒนาเมืองและการควบคุมการใช้ที่ดินในเมือง

(3) การพัฒนาการอุตสาหกรรม ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ หาดใหญ่ การกำหนดเขตอุตสาหกรรมท่าเรือน้ำลึกสงขลา และการศึกษาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่พิทลุง

(4) การพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบผสมผสานบริเวณกระบี่-พังงา-ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี-เกาะสมุย สงขลา-หาดใหญ่-ทะเลสาบสงขลา และบริเวณนครศรีธรรมราช-ขนอม-สิชล-แหลมตะลุมพุก

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ร่างแผนพัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6, (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็๊ดโปรดักชั่น) หน้า 1

(5) การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การปลูกยางพาราที่ดีทดแทนการพัฒนาป่าล้มน้ำมัน การพัฒนาที่ดินและพื้นที่เหมืองแร่เก่า การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเชิงพาณิชย์ในทะเลสาบสงขลา เชื้อนกก้นน้ำเค็มทะเลสาบสงขลา ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลา การสุสานิบาลหาดใหญ่ และการพัฒนาระบบชลประทานและการเกษตรแผนใหม่ เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

และจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 ได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 เพื่อให้แผนงานดำเนินไปอย่างต่อเนื่องกับการดำเนินงานในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 5 และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 จึงกำหนดนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 ไว้ดังนี้¹

(1) ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ที่พึงประสงค์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และให้มีความสามารถในการสร้างงาน และประกอบอาชีพอิสระได้

(2) ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนให้มีความสมดุลระหว่างภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ

(3) ปรับปรุงคุณภาพอาจารย์และบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะเน้นประสิทธิภาพการสอนและการวิจัยของอาจารย์ และเพิ่มสัดส่วนคุณวุฒิของอาจารย์ สัมพันธ์กับให้มีบุคลากรอย่างเพียงพอ ตลอดจนให้มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่ทัดเทียมกัน

(4) ให้สถาบันอุดมศึกษาจำกัดรับปรับทิศทางการใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิตขยายปริมาณการผลิต และพัฒนาคุณภาพการผลิตในสาขาที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา เอกชนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น และจะส่งเสริมการกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยผ่านทางสถาบันอุดมศึกษา ระบบเปิดอีกทางหนึ่ง

(5) ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน จัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ

(6) ส่งเสริมการแต่งตำราภาษาไทย การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย และการปรับปรุงระบบสารสนเทศ และห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อการจัดการศึกษาและการวิจัยอย่างเพียงพอ

¹ ทบวงมหาวิทยาลัย, แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534), (กรุงเทพฯ, 2529) หน้า 11

- (7) ให้ความสำคัญในการผลิตบัณฑิตในสาขาที่มีความสำคัญต่อการ
ดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของประเทศทุกสาขาและทุกระดับการศึกษา
- (8) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่กลุ่มผู้ด้อยฐานะทาง
เศรษฐกิจและสังคม โดยปรับปรุงระบบการรับเข้าศึกษา และมีระบบการให้ความช่วยเหลือที่
เหมาะสม
- (9) เร่งปรับปรุงระบบการแนะแนวอาชีพ และการจัดหางานแก่นิสิต
นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนการติดตามผลการมีงานทำและการทำงานของผู้สำเร็จการ
ศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- (10) ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร การ
บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและให้สามารถพัฒนาตนเอง รวมทั้งปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้
- (11) ส่งเสริมให้มีการวิจัยพื้นฐานเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และ
การวิจัยประยุกต์เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยที่จะนำไปใช้ในการพัฒนา
ชนบทและการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ
- (12) ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาจัดบริการทางวิชาการแก่สังคมในรูป
แบบต่าง ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นการให้การศึกษาต่อเนื่องในรูปของการเผยแพร่ความรู้
การฝึกอบรมการให้ข่าวสารแก่ชุมชน ตลอดจนการประเมินผลและการนำประสบการณ์ในการ
ดำเนินงานมาใช้พัฒนาคุณภาพทางวิชาการ
- (13) ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลป
วัฒนธรรมที่เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- (14) ปรับปรุงระบบบริหารของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
การปรับปรุงโครงสร้าง การได้มาซึ่งผู้บริหารระดับต่าง ๆ และการปรับปรุงกฎ ระเบียบ ให้เอื้อ
ต่อการพัฒนาการอุดมศึกษา
- (15) ให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐระดมสรรพกำลังและหารายได้จาก
แหล่งต่าง ๆ เพื่อการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และให้ผู้รับโอกาสร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายใน
การจัดการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อแบ่งเบาภาระงบประมาณของรัฐ
- (16) ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ร่วมมือช่วย
เหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือกับภาคเอกชน โดยเน้นการจัดให้มีโครงการร่วม เพื่อให้สถาบัน
อุดมศึกษาดำเนินภารกิจที่เหมาะสมได้เต็มที่
- (17) เร่งรัดให้มีการจัดทำแผนหลักระยะยาว เพื่อการพัฒนาสถาบัน
อุดมศึกษา โดยคำนึงถึงกำลังทรัพยากรและความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
 ตลอดจนการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านสังคม

1) ประชากร

ในปี 2532 ภาคใต้มีประชากร 7,346,900 คน¹ คิดเป็นร้อยละ 13 ของประชากรทั้งประเทศ จังหวัดที่มีประชากรมากที่สุดคือ จังหวัดนครศรีธรรมราช รองลงมาคือ จังหวัดสงขลา สุราษฎร์ธานี และนราธิวาส ตามลำดับ จังหวัดที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ จังหวัดระนอง ภาคใต้มีบทบาทในการรองรับการเพิ่มประชากรร้อยละ 13.07 ของการเพิ่มทั้งประเทศ และมีอัตราการเพิ่มประชากรร้อยละ 2.04 ต่อปี สูงกว่าอัตราการเพิ่มของประเทศซึ่งเท่ากับ ร้อยละ 1.98 ต่อปี จังหวัดที่มีอัตราการเพิ่มประชากรสูงสุด คือ จังหวัดกระบี่ รองลงมาคือ จังหวัดระนองและสตูล ตามลำดับ ส่วนจังหวัดที่มีบทบาทในการรองรับการเพิ่มของประชากรภาคมากที่สุด คือจังหวัดสงขลา รองลงมาคือจังหวัดนครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี ความหนาแน่นของประชากรในภาคโดยเฉลี่ยประมาณ 90 คนต่อตารางกิโลเมตรต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศซึ่งเท่ากับ 101 คนต่อตารางกิโลเมตร

การเปลี่ยนแปลงประชากรของภาคใต้ ในช่วงที่ผ่านมาเป็นผลจากการเพิ่มตามธรรมชาติมากกว่าการย้ายถิ่น และเป็นการเปลี่ยนแปลงประชากรในเขตเมืองมากกว่าในเขตชนบท คือมีสัดส่วนประชากรในเขตเมืองร้อยละ 20.37 ในปี 2523 และเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 21.05 ในปี 2528 โดยมีอัตราการเพิ่มร้อยละ 2.72 ต่อปี ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ทำให้ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรม การบริการและพาณิชย์กรรมขยายตัว ซึ่งส่งผลให้ประชากรในเขตเมืองมีการขยายตัวมากกว่าเขตชนบท

2) การศึกษา

ภาคใต้มีสถานศึกษาที่สามารถให้บริการ ได้ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งในการให้การศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา นั้นรัฐสามารถจัดการให้บริการ ได้อย่างทั่วถึงแล้ว

ปัจจุบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของภาคใต้ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยทั้งหมด 3 แห่ง คือ

- (1) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- (2) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จังหวัดปัตตานี
- (3) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดสงขลา

¹ กองสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี, จำนวนประชากรรายจังหวัด จำแนกตามอายุในวัยเรียน (กรุงเทพฯ : กองสารสนเทศ, 2532)

วิทยาลัยครูรวม 5 แห่ง ตั้งอยู่ที่ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และยะลา

วิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยอาชีวศึกษาตั้งอยู่ในอำเภอเมืองของทุกจังหวัด วิทยาลัยเกษตรกรรมส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอรอบนอกของทุกจังหวัด ยกเว้นจังหวัดปัตตานี ยะลา และภูเก็ต

นอกจากนี้แล้วยังมีวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมอยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช วิทยาลัยนาฏศิลป์อยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และนักลุง วิทยาลัยพลศึกษาอยู่ที่จังหวัดชุมพร ตรัง ยะลา และกระบี่ และวิทยาลัยประมงอยู่ที่จังหวัดสงขลา

การบริหารการศึกษาของภาคใต้แบ่งออกเป็น 3 เขตการศึกษา ดังนี้

(1) เขตการศึกษา 2 ประกอบไปด้วยจังหวัดยะลา สตูล ปัตตานี และนราธิวาส โดยมีจังหวัดยะลาเป็นศูนย์กลาง

(2) เขตการศึกษา 3 ประกอบไปด้วยจังหวัดสงขลา พัทลุง ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี โดยมีจังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลาง

(3) เขตการศึกษา 4 ประกอบไปด้วยจังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง และตรัง โดยมีจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลาง

3) การสาธารณสุข

การบริการสาธารณสุขที่รัฐจัดบริการให้แก่ประชากรภาคใต้ จัดอยู่ในอันดับที่ 4 ของประเทศ การบริการทางด้านสาธารณสุขของภาคใต้อยู่ในระดับที่สามารถให้การบริการอย่างทั่วถึง โดยมีโรงพยาบาลศูนย์ของภาค ขนาดเตียงตั้งแต่ 600 ถึง 1,000 เตียง ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองสงขลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และยะลา สามารถให้การบริการแก่ประชากรได้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ของภาค นอกจากนี้โรงพยาบาลทั่วไปกระจายอยู่ในทุกจังหวัด มีขอบข่ายการบริการให้แก่ประชาชนในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียงได้ ส่วนโรงพยาบาลชุมชนมีขนาดเตียง 10-60 เตียง กระจายอยู่ในอำเภอและกิ่งอำเภอต่าง ๆ ของภาคนั้น สามารถให้บริการแก่ประชากรในชุมชนระดับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านได้ การบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน มีสถานอนามัย ศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักงานผดุงครรภ์ กระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชนระดับท้องถิ่นของภาค สามารถให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้นได้ ส่วนการรักษาพยาบาลเฉพาะโรคนั้น ประชากรส่วนใหญ่จะไปใช้บริการของโรงพยาบาลศูนย์ของภาค และโรงพยาบาลทั่วไป ซึ่งมีแพทย์ที่เชี่ยวชาญ และมีความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ นอกจากนี้ยังมีการบริการสาธารณสุขเคลื่อนที่การออกตรวจเยี่ยมประชาชนในชนบท

ในส่วนของภาคเอกชนมีการจัดตั้งโรงพยาบาลเอกชน คลินิกและร้านขายยา เป็นต้น บทบาททางด้านสาธารณสุขของภาคใต้ดังกล่าว จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาภาคในปัจจุบัณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ศาสนา

ในภาคใต้ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม

ตารางที่ 9 แสดงร้อยละของการนับถือศาสนาของประชากรในภาคใต้

พุทธ	อิสลาม	คริสต์	ฮินดู	อื่น ๆ
77.35	24.55	0.08	0.003	0.005

ที่มา : กรมศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนใหญ่ของประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามจะอยู่ใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและสตูล

5) ขนบธรรมเนียมประเพณี

สังคมในภาคใต้มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์อยู่หลายอย่าง เช่น ท้องทุ่งและมโนราห์ เป็นมหรสพพื้นเมืองที่นิยมกันมาก ประเพณีการชักพระทั้งทางบกและทางน้ำ การทำบุญวันสารทเดือนสิบ ส่วนในบางท้องที่ ซึ่งมีชาวมุสลิมอาศัยอยู่มากก็จะมีประเพณีที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามเพิ่มเข้ามาด้วย

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว ขนบธรรมเนียมประเพณีของภาคใต้ก็จะมีลักษณะเหมือนกับภาคอื่น ๆ โดยเฉพาะประเพณีที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา เช่น วันเข้าพรรษา วันสงกรานต์ วันลอยกระทง เป็นต้น

6) การปกครอง

เขตการปกครองของภาคใต้แบ่งออกเป็น ภาคใต้ตอนบนและภาคใต้ตอนล่าง ประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

(1) ภาคใต้ตอนบนประกอบไปด้วย จังหวัดชุมพร ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ นครศรีธรรมราชและสุราษฎร์ธานี

(2) ภาคใต้ตอนล่างประกอบไปด้วย จังหวัดสงขลา ตรัง พัทลุง สตูล ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

นอกจากนี้ภาคใต้ยังมีการแบ่งเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็นเขตย่อยมี 17 เทศบาลเมือง 8 เทศบาลตำบล 107 อำเภอ 21 กิ่งอำเภอ 1,015 ตำบล 7,025 หมู่บ้าน และ 115 สุขาภิบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 การศึกษาและรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

1) ผลิตภัณฑ์มวลรวม

จังหวัดที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุดของภาคคือ จังหวัดสงขลา มีมูลค่า 2,182.88 ล้านบาทในปี 2530 รองลงมาได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ต่ำสุดได้แก่ จังหวัดระนอง ซึ่งมีมูลค่าเพียง 402.49 ล้านบาท

สำหรับผลิตภัณฑ์มวลรวมตามสาขาการผลิตนั้น สาขาการเกษตรมีมูลค่าสูงสุด มีมูลค่าถึง 43,261.11 ล้านบาท ซึ่งผลผลิตที่สำคัญได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และการประมง

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคได้มีแนวโน้มไปสู่สาขาการบริการมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการขยายตัวทำได้รวดเร็วกว่าสาขาเกษตรกรรม ซึ่งมีปัญหาด้านราคา และการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ ส่วนการพึ่งพากับสาขาเหมืองแร่จะเป็นไปได้ยากในอนาคต เนื่องจากภาวะตลาดโลก และผลผลิตแร่ซึ่งลดลงเป็นลำดับ

2) รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลของภาคใต้

จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลสูงสุดของภาคใต้คือ จังหวัดระนอง รองลงมาคือ จังหวัดภูเก็ต และพังงา ตามลำดับ มีบางจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยของประชากรในจังหวัดต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยประชากรภาค คือ จังหวัดพัทลุง นครศรีธรรมราช ปัตตานี นราธิวาส ตรัง และยะลา

ตารางที่ 10 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเปรียบเทียบกับประชากร

จังหวัด	ผลิตภัณฑ์จังหวัด (ล้านบาท)	ประชากร (พันคน)	ผลิตภัณฑ์จังหวัด เฉลี่ย/คน(บาท)
ระนอง	4,024,938	109	36,926
ภูเก็ต	5,549,135	159	34,900
พังงา	6,659,488	211	31,502
กระบี่	6,048,731	288	21,374
สตูล	4,590,123	215	21,349
ชุมพร	3,114,783	388	20,914
สุราษฎร์ธานี	15,122,992	728	20,778
สงขลา	21,828,887	1,086	20,100
ยะลา	5,134,123	342	17,930
ตรัง	8,349,756	505	10,334
นราธิวาส	7,709,485	343	14,345
ปัตตานี	5,151,106	527	11,672
นครศรีธรรมราช	16,789,396	1,440	11,059
พัทลุง	5,312,045	460	11,301

ที่มา : กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้